

[Jørgen Jensen.]

om ikke der i en lønperiode kan modregnes i akkorder og bonus. Ja men hvor meget bliver der så tilbage af de 29 kr., hvis man kan det inden for en lønperiode? Arbejdsgiverne vil have mange muligheder for at omlægge lønsystemerne, så det ikke giver nogen penge.

Jeg vil også godt sige, hvis det endelig er sådan, at der er nogle, der skulle få 4 kr. mere i timen, fordi man fik de 29 kr. som garanteret løn, hvad var det så udtryk for? Var det udtryk for en ajourføring, eller var det udtryk for en grov underbetaling gennem 2 år, hvor man har forhøjet profitterne? Det er min opfattelse, at det er det sidste.

Tiden er ved at udløbe denne gang, og det er kort tid, vi har fået til at gennemgå dette, som er så livsvigtigt ikke alene for samfundet, siger man, men også for arbejderklassen. Mæglingforslaget er elendigt, og selv om hele overenskomstsituationens forløb med politiske indgreb og kapitulation over for det pres, der var fra politikere og arbejdsgiverforeningens side, har vanskeliggjort en løsning af de mange problemer og uretfærdigheder, der ligger på arbejdspladserne, så er forudsætningen for en løsning af disse ting først og fremmest at bryde med augustforliget og den politik, som ligger bag, og det er uanset om kampen skal føres her ved overenskomstafslutningen, eller den skal føres – hvad der vil ske – ude på arbejdspladserne i den kommende tid.

Formanden:

Ordet »løngnagtig« blev anvendt et par gange. Jeg ser det helst ikke anvendt her fra talerstolen.

Niels Helveg Petersen (RV):

Lad mig tage det vigtigste først: det radikale venstre vil medvirke til, at landet bliver kastet ud i en omfattende storkonflikt fra lørdag morgen... (*Munterhed*)... undskyld, at landet selvfølgelig *undgår* at blive kastet ud i en omfattende storkonflikt fra lørdag morgen. På grund af min fortalelse går jeg ud fra, alle nu har lagt ekstra mærke til, hvad jeg sagde.

En storkonflikt, omfattende de meget ømtålige områder, der er tale om, er helt uacceptabel, og derfor må folkettinget gribe ind. Det måtte folkettinget også gøre, selv om mæglingforslaget var blevet forkastet af den anden part, af LO. Regeringens begrundelse for ind-

grebet er hensynet til livsvigtige samfundsfunktioner, og dette hensyn ville gælde også i andre situationer, hvor et mæglingforslag var forkastet af LO eller af begge parter, eller hvor et mæglingforslag slet ikke havde foreligget.

Efter radikal opfattelse er det under alle omstændigheder uacceptabelt, at en konflikt bryder ud, der rammer samfundet så hårdt, som det ville være tilfældet, hvis denne konflikt brød ud. Det bør den derfor ikke have lov til, og parterne på arbejdsmarkedet kan lige så godt én gang for alle indstille sig på, at der her i folkettinget formentlig og forhåbentlig til enhver tid vil være et flertal, der vil forhindre storkonflikter af den slags i at bryde ud. Tiden er efter radikal opfattelse uigenkaldeligt løbet fra denne metode til at løse problemer om løn- og arbejdsvilkår på.

Vi glæder os over, at regeringen deler dette principielle syn, og selvsagt også over, og det er jo noget helt nyt, at denne opfattelse tilsyneladende deles af LO, som jo ellers principielt har afvist indgreb i varslede konflikter.

Hvad der står på spil i denne sag, er ikke udelukkende at afværge en storkonflikt. Det forslag, vi behandler, har en lang forhistorie. Det går tilbage til augustforliget, hvor folketingets flertal fastlagde en indkomstramme for arbejdsmarkedets forhandlinger på 2 pct. ud over dyrtidsreguleringen. Det lykkedes forhandlerne på arbejdsmarkedet ved forligsmændens bistand at nå frem til et mæglingforslag, som af forhandlerne selv og senere af regeringen er vurderet til at ligge inden for rammen.

Det er uden videre til at forudse, at det ikke bliver sidste gang, folkettinget på denne måde kommer til at påvirke indkomstdannelsen. Det vil blive en permanent bestræbelse. Også næste gang overenskomster skal fornys, står vi over for omkostningsproblemerne. Også næste gang vil regeringen og folkettinget være tvunget til at forsøge at lægge rammer omkring indkomstdannelsen. Denne udvikling hilser vi fra radikal side meget velkommen. Vi mener, at løndannelsen på arbejdsmarkedet er for vigtig en sag til, at man blot kan overlade det udelukkende til arbejdsmarkedets parter. Der står vigtige samfundsinteresser på spil. Det gør der også næste gang og næste gang igen. Der er derfor under denne overenskomstforhandling for første gang for alvor taget hul på et nyt princip, og det radikale venstres holdning skal også ses i lyset af, at vi ønsker at gøre vort til,